

Jak bezpiecznie ulokować pieniądze

By Filip Deluga

Gdzie ulokować pieniądze, aby bezpiecznie i bez ryzyka je pomnażać w czasach niskich stóp procentowych?

Wiem, że wielu z was nie ma pomysłu na to jak bezpiecznie ulokować pieniądze w dzisiejszych czasach. Przygotowałem artykuł, w którym krok po kroku omawiam dostępne opcje.

Na początek krótkie wprowadzenie – czym właściwie są stopy procentowe?

Warto wyjaśnić, że stopa procentowa jest kosztem kapitału ponoszonym przez pożyczkobiorcę. Jeśli ja zaciągnę kredyt w banku, to zapłacę od niego odsetki, na które złoży się bankowa marża oraz stopa referencyjna (WIBOR). Jeśli natomiast to bank pożyczycy pieniądze ode mnie (na przykład – gdy założę w nim lokatę), to on będzie musiał wypłacić mi wypracowane odsetki zgodnie z aktualnie obowiązującą stopą procentową. Wysokość stóp procentowych zawsze ustala bank centralny, a precyzyjnie – funkcjonująca przy nim Rada Polityki Pieniężnej, która spotyka się co jakiś czas i dyskutuje na temat tego, czy podnieść stopy procentowe, obniżyć czy może pozostawić je bez zmian. Na jakiej podstawie RPP podejmuje tę decyzję? Liczą się przede wszystkim tzw. wskaźniki makroekonomiczne publikowane przez Główny Urząd Statystyczny. Najważniejszym z nich jest inflacja. RPP przyjmuje sobie jakiś cel inflacyjny – na przykład ustala, że w danym roku inflacja ma wynieść 2,5%. Jeśli istnieje ryzyko znacznego wzrostu inflacji, stopy procentowe powinny zostać podniesione. Jeśli grozi nam deflacja, czyli zbyt duży spadek cen, stopy zostaną obniżone (tani pieniądz zachęca do kupowania, a to wpływa na wzrosty cen). W warunkach stabilnej inflacji stopy procentowe pozostawia się bez zmian.

Dodam również, że w Polsce obowiązują cztery podstawowe stopy procentowe, czyli:

- **Stopa referencyjna** – określa ona minimalną cenę, po jakiej bank centralny sprzedaje lub skupuje krótkoterminowe papiery wartościowe. Jest ona punktem odniesienia dla wszystkich banków komercyjnych w Polsce. Obecnie wynosi 2,25%.
- **Stopa depozytowa** – jest to inaczej oprocentowanie 1-dniowych depozytów składanych przez banki komercyjne w banku centralnym. Co ciekawe, stopa depozytowa wyraża najniższe możliwe oprocentowanie na rynku i wynosi obecnie 1,75%
- **Stopa lombardowa** – w odróżnieniu od stopy depozytowej jest to najwyższe możliwe oprocentowanie na rynku, po jakim bank centralny może udzielić kredytu bankom komercyjnym. Wynosi 2,75%
- **Stopa redyskontowa** – jest to oprocentowanie, po jakim bank centralny skupuje weksle od banków komercyjnych. Wynosi 2,35%

Prawdziwym problemem jest inflacja. Stopy procentowe to nie wszystko. Jak już wcześniej wspomniałem, Rada Polityki Pieniężnej podejmuje decyzję o podwyższeniu, obniżeniu lub pozostawieniu stóp procentowych bez zmian głównie mając na uwadze cel inflacyjny. Obecnie jednak funkcjonujemy w ekstremalnej sytuacji gospodarczo-ekonomicznej. Średnia inflacja w 2021 roku wyniosła 5,1%.

Grudniowa inflacja to najwyższy odczyt od 21 lat. Wtedy inflacja wyniosła 9,3%. I tak przechodzimy do najważniejszej części tego artykułu, czyli odpowiedzenia sobie na pytanie: co zrobić? Jak i gdzie ulokować swoje oszczędności, aby uchronić je przed inflacją, może nawet coś zyskać, ale jednocześnie nie ponosić żadnego ryzyka i nie zaprzętać sobie głowy pilnowaniem swoich inwestycji?

Jeśli celujecie wyłącznie w bezpieczne instrumenty inwestycyjne, to lokaty bankowe są ciekawym rozwiązaniem – a na pewno lepszym, niż trzymanie pieniędzy w skarpecie czy na nieoprocentowanym ROR. To prosty produkt, niewymagający żadnego zaangażowania ze strony inwestora, a w dodatku kapitał jest chroniony przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (do kwoty 100,000 euro). Sposobem na to, aby jednak skorzystać na lokacie i przynajmniej ochronić swój kapitał przed spadkiem wartości, jest korzystanie z różnego rodzaju promocji oraz żonglowanie produktami. Sensownie jest przerzucać swój kapitał z banku do banku, by na koniec roku móc stwierdzić, że jednak obroniliśmy nasze oszczędności przed inflacją. Czyli: śledzimy bieżące oferty i korzystamy z nich, póki jeszcze są.

Zalety lokat bankowych:

- Pełna ochrona kapitału do kwoty 100,000 euro
- Produkt bezobsługowy, dobry dla tych, którzy nie mają czasu na samodzielne kontrolowanie inwestycji
- Możliwość skorzystania z atrakcyjnych promocji pomimo niskich stóp procentowych
- Bank sam nalicza i odprowadza podatek Belki – nie trzeba się dodatkowo rozliczać z fiskusem

Wady lokat bankowych:

- Ujemne realne oprocentowanie w środowisku niskich stóp i wysokiej inflacji
- Wczesniejsze zerwanie lokaty zwykle skutkuje utratą odsetek
- Coraz częściej banki oferują lokaty wyłącznie w pakiecie z ROR-em lub kontem oszczędnościowym

Konto oszczędnościowe: dobry sposób na oszczędzanie? Tutaj sytuacja jest podobna do tej, z jaką mamy do czynienia w przypadku lokat bankowych. Realne oprocentowanie wynosi obecnie 2,51% dla środków do 100 tys. złotych i 0,51% dla środków powyżej 100 tys. złotych. Największym problemem związanym z kontami oszczędnościowymi jest to, że bardzo trudno jest dziś znaleźć produkt, który nie byłby oferowany w pakiecie, czyli bez ROR. Oznacza to, że jeśli ktoś uparłby się na ciągłe przerzucanie swoich oszczędności z jednego konta oszczędnościowego na drugie (w celu skorzystania z aktualnej promocji), to w pewnym momencie mogłoby zostać z kilkunastoma rachunkami osobistymi – a to zawsze rodzi ryzyko naliczania różnych opłat. Moim zdaniem warto jednak poszukać konta oszczędnościowego, które jest w pakiecie z dobrym kontem osobistym. Dobrym = darmowym, albo i płaćącym premie za otwarcie i korzystanie z niego. Konto oszczędnościowe ma jednak dużą przewagę nad lokatami bankowymi – w każdej chwili możemy wpłacić tam dowolną sumę i tak samo w każdej chwili możemy wypłacić część lub całość pieniędzy bez utraty odsetek, które zostaną nam naliczone na koniec miesiąca.

Zalety kont oszczędnościowych:

- Pełna ochrona kapitału do kwoty 100,000 euro
- Produkt bezobsługowy
- Stały dostęp do swoich oszczędności
- Ciekawe funkcje ułatwiające oszczędzanie, np. stały przelew na konto oszczędnościowe po dokonaniu transakcji kartą etc.

Wady kont oszczędnościowych:

- Bardzo niskie, a realnie ujemne oprocentowanie
- Produkt dostępny praktycznie tylko w pakiecie z ROR lub lokatą
- Promocyjne oprocentowanie obowiązuje tylko przez krótki czas (zwykle 3-6 miesięcy) i później spada do bardzo niskiego poziomu.

Obligacje skarbowe - tutaj sprawa jest prosta: jeśli komuś zależy na bezpiecznej inwestycji, która uchroni kapitał przed inflacją i da jeszcze trochę zarobić w dłuższej perspektywie, warto postawić właśnie na obligacje skarbowe. Ale nie byle jakie – liczą się wyłącznie te, które są indeksowane inflacją. Tutaj do wyboru mamy:

- Obligacje 3-miesięczne – 1%
- Obligacje 2-letnie – 1,5% w każdym roku oszczędzania z roczną kapitalizacją odsetek
- Obligacje 4-letnie – 1,8% w pierwszym roku, a potem 1% + inflacja
- Obligacje 10-letnie – 2,2% w pierwszym roku, a potem 1,25% + inflacja
- Obligacje rodzinne 6-letnie (dla beneficjentów programu Rodzina 500+) – 2% w pierwszym roku, a potem 1,5% + inflacja
- Obligacje rodzinne 12-letnie – 2,5% w pierwszym roku, a potem, 1,75% + inflacja

Zalety obligacji skarbowych:

- Maksymalne bezpieczeństwo inwestycji
- Skuteczna ochrona kapitału przed inflacją (w 2. roku i kolejnych latach)
- Niska kwota wejścia – już od 100 złotych

Wady obligacji skarbowych:

- Sens mają wyłącznie obligacje wieloletnie, czyli zamrażamy sobie dostęp do kapitału na długi okres (wcześniejsze żądanie odkupu skutkuje utratą części lub całości odsetek)
- Kiepskie oprocentowanie w pierwszym roku oszczędzania

Co to jest IKE i IKZE?

Indywidualne Konto Emerytalne i Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego zaliczane są do trzeciego dowolnego filaru emerytalnego

Zalety IKE i IKZE:

- Brak podatku Belki
- W przypadku IKZE gwarantowany zwrot podatku, co pozwala osiągnąć realnie bardzo wysokie oprocentowanie roczne
- Świetny sposób gromadzenia oszczędności z myślą o emeryturze
- Wiele dostępnych produktów inwestycyjnych, w tym bezpiecznych kont oszczędnościowych

Wady IKE i IKZE:

- To nie jest opcja dla tych, którzy chcą mieć stały dostęp do pieniędzy (wcześniejsza wypłata środków się nie opłaca)
- Bardzo długi horyzont inwestycyjny

Inne opcje

Jakie inne opcje warto rozważyć?

Stara zasada inwestycyjna głosi, że jeśli chcemy nie tylko chronić kapitał przed inflacją, ale też go pomnażać, to musimy dodać do portfela nieco ryzyka. W praktyce oznacza to konieczność dobrania takich produktów, które nie gwarantują nam zwrotu z inwestycji, ale za to mogą dać solidnie zarobić. Mam tutaj na myśli chociażby:

- **Metale szlachetne** – na czele ze złotem, które, jak pokazuje historia, doskonale zachowuje się w warunkach niskich stóp procentowych. Oczywiście mówię o inwestowaniu w złoto fizyczne.
- **Akcje** – inwestycje giełdowe nie jest wcale zarezerwowana tylko dla rekinów finansjery. Faktem jest natomiast, że inwestycja w akcje spółek wymaga dobrej znajomości rynku i konkretnej strategii. Szczególnie jeśli mówimy o doborze i inwestowaniu w konkretne spółki notowane na giełdach, a nie całe rynki akcji. Opcja dla bardziej doświadczonych – nie polecam zupełnie początkującym!
- **Fundusze inwestycyjne** – nie jestem ich fanem z prostego powodu: to kosztowny produkt. Fundusz pobiera spore prowizje za zarządzanie oraz często za zysk, nie gwarantując pomnożenia kapitału klienta. Zresztą, fundusze inwestycyjne to tylko „droższe opakowanie” wspomnianych już akcji czy obligacji, które są kupowane przez zarządzających funduszem.
- **ETF-y** – ostatnio modny temat inwestycyjny. I słusznie! Tak jak fundusze, ETF-y są „opakowaniem” na akcje czy obligacje, ale w przeciwieństwie do nich znacznie tańszym. Tu nie ma zarządzających, którzy próbują dobrać najlepsze spółki – ETF-y zazwyczaj naśladują po prostu indeksy czy rynki giełdowe. Podobnie więc jak w przypadku akcji – trzeba mieć wiedzę i strategię działania.
- **Nieruchomości** – to popularna w Polsce inwestycja, która ma jedną wadę: bardzo wysoka kwota wejścia.
- **Dziela sztuki** – sztuka doskonale radzi sobie w obecnych realiach rynkowych, ale to rozwiązanie raczej tylko dla pasjonatów, znawców tematu oraz osób, które dysponują sporym kapitałem bez pomysłu na jego ulokowanie. Tak już jest z inwestycjami alternatywnymi.

Podsumowując, w dzisiejszych czasach nie ma zbyt wielu sposobów aby maksymalnie bezpiecznie ulokować swój kapitał. A jakie są Wasze pomysły na lokowanie pieniędzy? Wybraliście któryś z zaproponowanych przeze mnie produktów? Zapraszam do dyskusji

Deluga Filip

